

**Kefalet kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında
1/549 numaralı kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe
encümenleri mazbataları**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı 6/627

11-III-1933

B. M. M. Yüksek Betsliğine

1113 sayılı Memurin kefalet kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 4-III-933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte Yüksek Huzurlarına sunulmuştur. efednim.

**Başvekil
İsmet**

Esbabı mucibe

1113 numaralı kefalet kanununun meriyet mevkiine konduğu 1 ağustos 1927 tarihinden şimdiye kadar tatbikat sahasında tesadüf olunan hâdiselerin işbu kanunun bazı maddelerinin tadiline lüzum ve zaruret hâsıl eylemiştir. Şöyle ki:

Mezkûr kanunun birinci maddesi mucibince Devlet devair ve müessesatından başka idarei hususiye ve belediyenin nakit ve ayniyata vaziyet bilûmum memurlar bu kanunun şumulü dahilinde bulunduğu Şûrayı devletçe karar altına alınmak sebebiyle sandık idaresince 25 ilâ 30 bin memura ait kefalet muamelesinin tedvirine lüzum ve ihtiyaç görülmektedir. İşbu memurlardan büyük bir kısmı hususî idare ve belediyelere veya mülhak bütçe ile idare olunan dairelere mensup bulunmakta ve bilhassa işbu memurlar arasında sık sık vukubulan tayin, tahvil, istifa gibi muameleler dolayısıyla pek fazla çoğalan sandık muamelâtını sandık sermayesinin tenmiyesinden elde edilecek faizin yüzde yirmi nisbetinden tefrik olunan para ile mesai saatleri haricinde çalıştırılan ve sandık hasılatının müsaadesi nisbetinde hariçten müstakillen bu iş için tayin olunan bir kaç memur ile tedvir ve temini mümkün olamayacağı ve sandığın şekli hazır mühimce bir bankanın hesabı cari vaziyetinin tahmil ettiği işlerden pek çok olduğu tahakkuk etmiştir. Binaenaleyh bir taraftan işbu kefalet sandığı muamelâtını doğrudan doğruya Devlet bütçesini alâkadar eden vazifelerde bulunan memurlara inhisar ettirerek sandık muamelâtının tahfifile intizamının temin olunması ve umumî bütçe haricinde kalan idare ve müesseseler için de ayrı sandıklar vücude getirilmesi ve her idare kendisine mensup olan memurların muamelâtı ile alâkadar olması ciheti muvafık görülmüş ve mezkûr kanunun 1, 2, 3, 4, 6 mcr maddeleri bu esasa göre tadil ve yeniden 7 nei madde ilâve olunmuştur.

Kefalet tâbi memuriyet veya vazifeyi kabul edenlerin 1113 numaralı kanunun 2 nei maddesi mucibince sandık sermayesi olarak tayinlerini takip eden aydan itibaren dört ay müddetle asıl maaş ve ücretleri tamamının sekizde biri ve bundan sonra da her ay bu maaş ve ücretlerin yüzde üçü tevkif edilmekte idi. Ücretli memurlardan aldıkları paranın tamamı üzerinden, maaşlı memur-

lardan ise yalnız asıl maaşları üzerinden aidat kesilmesi zuhur eden hizmetlere iştirak noktasından müsavatsızlığı ve aynı zamanda maaşlı memurlardan vukubulan tevkifat miktarının azlığı hasebile melhuz zimmet ve ihtilâsları ödeyememek gibi neticeler karşısında kalmacağı anlaşılmakta olduğundan her iki mahzurun izalesi ve şimdiye kadarsıkizde bir suretile dört ay zarfında tevkif olunan aidatın da keza memurların maaşları emsali üzerinden beş taksitte kesilmesi derpiş edilmiştir. Kezalik her ay kesilen yüzde üç nisbetindeki aidat her ay kuyutlar üzerinde muamelenin çoğalmasına ve muhasiplere fazla külfet tahmiline sebep olduğu gibi banka için de her ay binlerce makbuz katımı icap ettirmekte bulunduğu cihetle işbu her ay alınmakta olan yüzde üç nisbetindeki aidatın da altı ayda bir defa ve toptan alınması muvafık görülmüştür. Aidatla veya vekâleten müstahdem olanlar hakkında işbu maddede bir hüküm olmadığından bunların da tâbi olacağı tevkifat miktarı ve yapılacak muamele maddeye ilâve suretile tayin ve tasrih olunmuştur.

Mezkûr kanunun 4 ve 5 inci maddelerinde zuhur eden zimmetler dolayısıyla Hazineye tediye olunan mebalığın sandığa iştirak eden memurların hisselerine sureti taksimi tasrih edilmemiş ve bu yüzden tatbikatta katı bir müşküle tesadüf edilmekte bulunulmuş olduğundan mezkûr maddelere de bu hususları tasrih edici hükümler vazolunmuştur.

Mezkûr kanunun 6 ncı maddesinde adiyen zimmettar ve tekaüt maaşına müstahak memurlardan işbu zimmetlerinin ne suretle tahsil edileceği gösterilmiş olduğundan işbu maddeye bunu teminen tahsis olunan tekaüt maaşlarına ait cüzdanların, zimmetin hitamına kadar sandık idaresine tevdi ve bunların tekrar kefalet tâbi vazifede kullanılmamaları muvafık görülmüş ve bunun için maddeye bir fıkra ilâve olunmuştur.

Kefalet aidatını miadında tevkif etmeyen muhasipler hakkında ceza tatbikına mütedair olan 9 uncu madde mucibince hesap hatasından veya her hangi bir mazeretli sebepten dolayı noksan tevkifat yapanlar hakkında tatbik edilmekte olan ceza bazan 3,5 kuruş gibi ufak bir noksanlıktan veya sehivden neşet etmiş olsabile muhasibin rubu veya nısrif maaşını kesmek gibi ağır bir ceza ile karşılanmakta ve bu madde muhasiplerin mağduriyetlerini mucip bulunmakta olduğundan bu gibi sehivden neşet eden veya bir mazerete müstenit bulunan noksanlar için cezayı tahfif veya tatbikından sarfı nazar olunması hakkında bir salâhiyet alınmasına lüzum görülmüş ve işbu madde bu esaslara göre tadil olunmuştur.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye ncümeni

Karar No. 16

Esas No. 1/549

10 - III - 1934

Yüksek Reisliğe

1113 sayılı memurun kefalet kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Maliye vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 11 - III - 1933 tarih ve 61627 sayılı tahriratile Büyük Meclise takdim ve encümenimize havale edilen kanun lâyihası Maliye müsteşarı Faik, Mahalli idareler umum müdürü Naci Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi:

Kanunlarda Devlet hizmetlerini iyi gördürmek, amme menfaatlerini iyi korutmak için ağır müeyyideler vardır. Mevzuata Devlet nakit ve mallarını çalanlar ile bunların muhafazası vazifeleri iken çaldırmağa sebep olanlar hakkında, eşhas mallarını çalanlara, çaldıranlara tatbik olunanlardan daha şiddetli hükümler konulmuştur.

Bundan başka ahkâmı umumiyeye, fert zararlarının telâfisinde yalnız müsebbipleri tazmin ile mükellef tutulduğu halde Devlet emvalindeki zararlar için ayrı usuller ihdas edilmiştir. Filhakika Devlet teşkilâtında memurların muhafazasına bırakılan kıymetlerin çokluğu ve amme murakabesinin hususiyeti ve bilhassa Devlet hizmetinde olanlar arasındaki bağılılığın, fert mü-

nasebetlerine göre ayrıldığı bu mevzuda ayrı esaslar konulmasına tabii birer sebeptir. Hulâsa şahıslara tatbik edilecek maddî veya manevî cezalar ne kadar ağır olursa olsun Devletin uğradığı zarar bu cezalarla yerine getirilmiş olmayacağından Devlet emvalini tahsil etmek ve elinde tutmak vazifesile mükellef olan memurların diğer memurlardan farklı olarak kefalet ve teminat vermeğe mecbur olmaları zarurî görülmüştür.

Bu sebeple istibdat ve meşrutiyet devirlerinde ipotekli veya itibarî, şahsî kefalet usulü ithaz kılınmıştır. Ancak bu sistemden doğan mahzurlar hatırlardadır. Bu devirde ekseriyetle kendilerine ait şahsî emlakten mahrum bulunan memurların kefil bulmak için ihtiyar eylediği maddî ve manevî fedakârlıklar sandığa mecburî iştirak hissesinden daha çok ağırdı. Bir taraftan memur kefilinin tesiri altına giriyor. Onun olur olmaz işlerini memuriyet nüfuzile yapmağa mecbur kılıyordu. Diğer taraftan da her hangi bir sebeple ve ekseriya memur hizmetten ayrıldıktan sonra zimmet ve ilişik zuhurunda kefilin mal ve mülkü elinden çıkararak aile ocağının sönmesine sebep oluyor ve bu suretle içtimai ve iktisadî sefalet ve perişanlığa yol açılmış bulunuyordu. Bunlara rağmen Devlet te zayi eylediği parasını tamamen istifa edemiyordu.

Encümen Cümhuriyetin çok güzel kanunlarından biri de kefalet sandığı teşkili hakkındaki kanun olduğuna kaidir.

Bu itibarla kefalete bağlı işlerde bulunanlardan kanunla aidat almak ve bunun nemasile kifayetsizliği halinde sermayesile Devlet zararlarını karşılamak ve aynı zamanda zarar olmadığında bu mevduatı geri vererek bir nevi tasarruf hizmeti görmek esası encümenimizce muvafık görülmüş ve buna göre tanzim edilmiş olan kefalet kanununun aynı esaslar altında yeni baştan tetkik ve tedvini tensip olunmuştur. Lâyihamın tanzim ve sevkinde Hükûmetçe iki nokta istihdaf edilmiştir:

1 - 1113 sayılı kanunla Maliyeye bağlı olarak kurulan sandığın şümül dairesinin darlaştırılması,

2 - Mevcut kefalet kanununun altı senelik tecrübe ile anlaşılan noksanlarının tamamlanması ve kanunun Hazineye ait müessesatta dahi tatbiki mahiyetinin genişletilmesi.

Mevcut kefalet kanununun hudut ve şümülüne belediye ve idarei hususiyelerle bütün Devlet teşekküllerindeki para veya menkul kıymet alıp veren veya elinde tutan memurlar dahildir.

Encümenimize verilen malûmata göre sandığa bağlı memurların sayı ve daire itibarile miktarları şu rakamlar içindedir:

Cüzdan alan memur sayısı	Zimmet yekûnu	
2559	9 830 079	İdarei hususiye
2459	4 410 683	Belediyeler
445	329 968	Evkaf
3357	3 689 854	Posta telgraf
10171	13 072 532	Maliye
2494	8 014 394	Gümrükler
4324	7 245 115	İnhisarlar
4404	11 143 831	Diğer memur
<hr/>	<hr/>	
27623	49 722 062	

Bu cetvelde görülen belediye ve idarei hususiye memurlarile Devlet bütçesinden ayrı olan müesseselerin memurları yekûnu umumî yekûnun dörtte biri derecesindedir. Bu miktarın sandıktan ayrılması gerçi kemmiyet itibariles büyük fark yapmayacak ise de bu ayrılığın zarurî olduğu aşağıdaki sebeplerin tadadile Maliye vekâletince izah olunmuştur.

A) Sandık idaresinin memleketin her tarafına yayılmış olan mahallî idarelerle muhabere ve muhasebesi hayli müşküldür. Buralardaki memurların idarelerin hususiyeti itibarile sık sık değişmesi sandık hesaplarını güçleştiren sebepler arasındadır.

B) Kefalet sandığı heyetinin kuruluşu itibarile mahallî teşekküller üzerinde, işlerin tanzim ve

tesrii yolunda fazla müessir olamamaktadır.

C) Kefalet sandığının esas vazifesi yalnız Devlet zararlarını tazmin değildir. Bu gibi hallerin artması halinde süratle tedbirler alınmasını istemek vazifeleri arasındadır. Bu sebeple sandığın her teşekkülle en yakın teması olabilecek ve hâdiseleri yakından takip edebilecek bir tarzda kurulması zarureti vardır.

Bu sebepler encümenimizce de varit görülerek belediyelerle idarei hususiyelerin ve bu kabil müesseselerin İcra Vekilleri Heyetinin tklifi veçhile bu kanunla derpiş edilen kefalet sandığının drsında kalması bizzarur tasvip edilmiştir.

Bu teşekküller birlikte veya ayrı ayrı belediye bankasının himayesi altında bir sandık kurmaları mümkündür. Bu itibarla encümenimiz kanuna bunların kendi hususiyetlerine göre sandık teşkil edebilmeleri için hükümler koymuştur.

Mevcut kanunun tatbik güçlüklerine gelince:

Bunlar iki zümrede mütalea edilebilir:

- 1 - Kanunda sarıh hüküm olmaması itibarile tatbik edilmeyen cihetler,
- 2 - Kanunda hüküm olduğu halde tadili lâzım gelen cihetler.

Kefaleti müteselsile sandığının mahiyeti; sandığa iştirak eden bütün memurlara, tevdileri nisbetinde Devlet zararlarını tazmin mükellefiyeti vermektedir. Borçlar kanununun kefaleti müteselsileye ait hükümleri de bunu ifade eder. Ancak mevcut kanunun dördüncü maddesinde «memurin ve müstahdeminden her hangi birinin hükmen tebeyün eden zimmeti derhal sandık sermayesinden Hazinei maliyeye tediye olunur. Bu takdirde sandık zimmettar memur ve müstahdemin evvelâ sandıktaki mevduatına ve kâfi gelmediği takdirde sair emvaline müracaat eder» denilmektedir. Beşinci maddesinde ise « Devlet memuriyetinden katı alâka edenler beriyüzzimme oldukları takdirde müddeti memuriyetleri zarfında tevdiattan mevcut matluplarının nisfı derhal kendilerine veya verefelerine iade ve ikinci nisfı dahi hitamı memuriyetinden itibaren şahsî zuhur edecek zimmetlerine karşılık olmak üzere tevkif olunur ibaresi vardır. Bu maddelerde tevdiattan hangi zamandaki hangi nevi nazarların tevkif edileceğine dair sarahat yoktur. İkinci nisfı munhasıran şahsî zimmetlerin karşılığı olduğu musarrahtır. Bu cihetler kanunun tatbikını güçleştirmiş ve tedvin tarihi olan 1927 senesindenberi gerek Hazinenin ve gerek alâkadar idarelerin ilâma bağlanmış alacakları sandık tarafından tesviye edilememiştir.

Mevcut kefalet kanununa göre sandığa giren maaşlı ve ücretli memurlar arasında iştirak hissesi itibarile geniş bir nisbetsizlik vardır ve aidatın tevkif şekillerile vekâletle veya aidatla çalışanlardan alınacak miktarlar hakkında kanunda sarıh hükümler yoktur. Encümenimiz bu noksanların da tamamlanmasını zarurî görmüştür. Buraya kadar verilen izahat 1113 numaralı kefalet kanunundaki büyük değişikliklerin ana hatlarını ifade eder. Bunlara ait teferrüatın da yeni esaslara göre tanzimi icap ettiğinden ve bu ise mevcut kefalet kanununun hemen ekseri maddelerinde az çok değişiklikleri icap ettirmekte olduğundan encümenimiz hiç dokunulmayan bir iki maddesi için ayrı ayrı iki kefalet kanunu yaşatmaktan ise bütün hükümleri bu yeni lâyhada birleştirmegi muvafık görmüş ve Hükümetten gelen tadil teklifi yerine kanunu yeni baştan tedvin ile evvelkisini ilga eylemeği tercih eylemiştir.

Birinci madde — Kefalet sandığına giren müesseselerin hududunu tayin etmiştir. Hükümet teklifinde (Hazine ve Hazineye merbut devair ve müesseselerin) bu sandığa iştiraki teklif edilmiş ise de bu tabirlerdeki mutlakiyet encümenimizce kâfi görülmüştür. Evvel emirde umumî bütçeye ait para ve menkul kıymetleri alıp veren, elinde tutan memur ve müstahdemler bu sandığa alınmıştır. Ancak mütedavil veya bu mahiyetteki sabit sermayelerle çalışan umumî bütçe içindeki müesseselerin umumî hükümlerden bazı istisnaiyetleri olduğu nazarı itibare alınarak encümenimiz bu müesseseler memurlarını kefalet sandığının içine almak için sarıh bir hüküm koymak zaruretini duymuştur. Yukarıda izah edilen esbabı mucibeye binaen Posta, telgraf, Devlet demiryolları gibi muhasebeleri Maliye vekâletine bağlı müesseselerle Üniversite, Yüksek mühendis mektebi, Ankara İmar komisyonu mahiyetinde varidatının yüzde ellisinden fazlasını Devlet bütçesinden alan teşekküllerin memurları bu kanun içine alınmıştır.

İnhisarlardan ancak varidat kastile kurulmuş olanları bu kanun hükümlerine tâbi tutulmuştur. Denizyolları işletmesi veya afyon inhisarları gibi iktisadî sebeplerle tesis edilenlerin hususiyetleri düşünülerek bu madde hükmünden çıkarılmıştır.

Sandığın şimdikiye kadar olduğu yine Maliye vekâletine bağlı kalması encümenince de tensip edilmiş ve bu sebeple onun namına bütün müracaat ve davaların Hazinei maliyece takip ve ikamesi tabii görülmüştür. Sandığın bundan sonra bir talimatname ile değil bir nizamname ile idaresi encümenimizce muvafık görülerek son fıkra o şekilde tadil edilmiştir.

İkinci madde — Bu madde kefalet sandığı sermayesinin nelerden ibaret olduğunu ve bunların tahsil şekillerini göstermektedir.

Sandığın sermayesi; aidat sandık neması, muavenet olarak üçe, aidatta giriş ve aylık aidat olarak ikiyi ayrılmıştır. Maaşlı memurlarla ücretli memurlardan ayrı nisbetlerde alınan aidat hissesi bir nisbette iera edilmiş ve maaş veya ücretin yarısı olan giriş aidatı dört ayda almakta iken encümen bunu beş aya çıkarmıştır.

Aylık aidat; yüzde üç iken encümenimiz bunu badema maaş emsali hasılda kesileceğini ve binaenaleyh matrahın artmış olduğunu nazarı itibare alarak yüzde ikiye indirmiştir. Ancak sandığın vaziyeti icap ettirdiği takdirde Maliye vekilinin tasvibi ile bu nisbetin yüzde iki buçuğa çıkarılması hükmü maddeye konulmuştur.

Maddede giriş ve aylık aidatın tahsil şekilleri tavzih edilmiştir. Muvakkat olarak veya vekâlet suretile kefalete bağlı vazife alanların para teminatı vermeleri de vaki olacağından fıkra bu yolda tadil edilmiştir.

Kefalet sandığının her hangi bir vaziyette müşkülâtta kurtarılması ve yaşatılması hususlarında büyük menfaatleri olan Devletin ve daire ve müesseselerin yardımına muhtaç olabileceği düşünülmüş, encümenimizce bu maddeye bir fıkra ilâvesile bu kâbil fevkalâde hallerde yapılacak yardımlara kanunî bir mahiyet verilmiştir.

Sandık tediye kabiliyetini muhafaza için sermayesini gayrimenkule veya eshama tahvil etmemek mecburiyetindedir. Ancak kanunun heyeti umumiyesi esasen buna cevaz vermediğinden hükmen takyide lüzum görülmemiştir.

Üçüncü madde — Aynen kabul edilmiştir.

1113 numaralı kanunun dördüncü maddesinde, hükmen tebeyyün eden zimmetin sandık sermayesinden tediye edileceği ve bu takdirde sandığın zimmettarın sandıktaki mevduatına, emvaline müracaat edebileceği musarrahtır.

Bu hükümle sandık sermayesinden yapılan tazminlerin munhasıran zimmetli tarafından karşılanacağı hükmü anlaşılmaktadır. Halbuki yukarıda izah edildiği veçhile kefaleti müteselsile mefhumunun kanunî icabı ve bizzat sandığın kuruluş maksadı ve gayesi bu gibi tazminlerin devair ve müessesata karşı sandıkça yapılmasını icap ettirdiğinden bu takdirde sandık zimmettar memurun alacaklısı olup kanunî yollardan bu son imkâna kadar bunu tahsile teşebbüs eder. Ancak daire ve müesseseye yapılacak tazminin bu tahsil işle hiç bir alâkası olmayıp sandık derhal bunu vermekle mükelleftir ve encümenimiz maddeyi bu esasa göre tadil eylemiştir ve madde hükmen tebeyyün eden zimmetlerin sandıkça blânço senesini takip eden ayın sonunda alacaklı daire ve müesseseye verilmesi ve bu tazminin hükmün katiyet kesbettiği sene blânçosundaki kâr kifayet etmediği takdirde aynı sene blânçosundaki iştirak hisselerine garameten taksimi şeklinde bir hükümle tedvin edilmiştir.

Zimmetler, blânço senesinden bir ay sonra verilmeyipte her tahakkuku müteakip verilmesi halinde zararın hissedarlara sene ortasında tamamen malûm olmayan iştirak hisselerine göre tevzi edilmesi icap edecektir. Blânço tanziminde ise tahakkuk eden kâr bütün hissedarlara tevzi olunacaktır. Halbuki sene ortasında gerek zararın ve blânçoda kârın tevzii hayli müşkül ve adeta içinden çıkarılmayacak geniş hesap ameliyeleriyle mümkün olacaktır. Bu ise geniş muhasebe teşkilâtına lüzum gösterecektir. Bu suretle sandık bütün kârını sarfetmeğe mecbur kalacağı gibi yine mazbut bir netice de elde edemeyecektir. Bu sebepler encümenimizi yukarıdaki hükümleri tedvine mecbur kılmıştır.

Tazmin zimmetin vuku bulunduğu senedeki hissedarlara teşmili daha tabii olurdu. Ancak zimmetlerin tahakkukile hüküm halini alışı arasında uzun zaman geçmesi, sandık hesaplarında zararların pek eski senelere rücuunu icap edeceğinden tatbikat zaruretile hissedarlarında devairinde menfaatlerine uygun sene nihayetindeki blânçoyu dairelere teslimat ve hisselerle taksimat ameliyesi için sağlam bir mebde görerek bu şekil ihtiyar olunmuştur.

Beşinci madde — Bu madde kefalet sandığındaki mevduatın iadesi şekillerini göstermektedir. 1113 numaralı kanunun 5 inci maddesine göre ayrılan veya ölen memurlara mevcut matluplarının yarısı derhal diğer yarısı şahsî hizmetlere karşılık üç sene bekledikten sonra geri verilecektir. Encümenimiz bunu ayrı hükümlerle tedvin etmiştir.

Tekaüt edilenlerle ölenlerin ilk yarısı matluplarının derhal geri verilmesi ancak memuriyetlerini değiştirenlerin tatbikattaki zaruretileri hasebile gelecek blânçoyu beklemeleri encümenimizce muvafık görülmüştür. Evvelki kanuna nazaran son yarıdan yalnız zuhur edecek şahsî zimmetler tevkif olunabilmekte idi. Halbuki zararların, blânço senesindeki hissedarlara garameten taksimi prensip olarak kabul edildiğinden blânço tanziminden evvel yarısı mevduatlarını almış olanların o blânçoda hisselerine düşen zararı son yarısı alırken mahsup etmeleri icap etmektedir.

Ancak ilk yarısı olarak ayrılanların sandıkla alâkaları kalmamış olduğundan bıraktıkları son yarısı; bir iştirak hissesi değil nihayet ihtiyatî bir tedbir olduğundan bunun faizile birlikte geri verilmesi ve bu verildikten sonra memurun sandıkla münasebetinin tamamen ibra edilmiş olması encümenimizce muvafık görülmüştür. Sandıkla alâkasını kesmeden tekrar kefalete bağlı hizmete geçen memurlar hakkında da maddeye sarih hükümler konulmuştur.

Altıncı madde — Kefaletli memurlardan zimmet veya ihtilâsı anlaşılmalardaki hükümler bu maddede tavzih edilmiş ve sandığın bu gibi memurların emvalile tekaüt ve dul ve yetim maaşlarının üzerlerindeki rüçhanlı hakkı tasrih edilmiştir.

Yedinci madde — Bazı ibare tadilile kabul edilmiştir.

Sekizinci madde 1113 numaralı kanunda muhasiplerin, kefalete bağlı memurlara murakabe şekli talimatnameye bırakılmıştır. encümenimiz bu murakabenin esaslarını kanuna dercetmeyi faydalı bulmuş ve maddeyi buna göre tadil eylemiştir.

Dokuzuncu madde — Murakabe ile mükellef muhasiplerin her hangi bir zimmet ve ihtilâsa meydan vermeleri halinde - miktar ne olursa olsun - memuriyetten ihraç edilmeleri 1113 numaralı kanun icabındandır. Bu hükümle muhasiplere tatbik edilen ceza bazan asıl suçluya tatbik edilen cezadan ağır düşmektedir. Encümenimiz muhasiplere tatbik olunacak cezanın suçun mahiyetine uygun olmasını temin için cezalarda cürme göre üç derece kabul etmiş ve bunu ayrı bir madde halinde kanuna ilâve etmiştir.

Onuncu madde — 1113 numaralı kanunun 9 uncu maddesi, aıdatı miadında kesmeyen veya miktarı ve sebebi ne olursa olsun noksan kesenler için ceza olarak maaşının dörtte birinin verilmemesini âmirdir. Bu hususta da cezanın miktarla mütenasip olmasının veya bazı mazeretlerin nazarı itibare alınmasını temin için yeni hükümler konulmuştur.

On birinci madde — Kefaletli bir hizmete tayin olunacaklar da, bütün Devlet memurlarında aranan vasıflardan fazla olarak daha bir takım hususiyetler aramak icap edeceği encümenimizce derpiş edilmiş ve kanuna ayrı bir hüküm ve bir madde olarak ilâve olunmuştur.

On ikinci madde — Şahsî ve meslekî hiç bir menfaat kastedilmeyerek ancak Devlet emvalinin alakalı memurlar elinde ne sebeple olursa olsun zıyana meydan verilmemek üzere kurulmuş bir teminat müessesesi olup sandığın vergi ve resimlerden muaf olmasına ve aynı esbabı mucibeye istinaden sandıktaki mevduatın sandığın rüçhanlı rehni olmasına ait hükümler ipka edilmiş, ancak sandık matlubundan artacak kısımlar için ihtiyatî haciz konulabilmesi, umumî hükümlere mutabakat noktasından maddede tasrih edilmiştir.

On üçüncü madde — 1113 numaralı kanunun 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

On dördüncü madde — Bu kanunun dışında kalan amme teşekkülleri için lüzumuna göre ayrı ayrı veya müşterek kefalet sandığı tesisine ve bunlar için nizamnameler yapılmasına bu madde ile alâkadar makamlara salâhiyet verilmiştir.

On altıncı madde — Kefalet sandığından ayrılacak teşekküller için tasfiye mebdei blânço tarihi olarak kabul edildiğinden kanunun meriyet tarihinin de mezkûr tarihten başlaması için madde kanunun 1 Haziran 1934 tarihinden itibaren meri olmasına göre tanzim edilmiştir.

1113 numaralı kanunla kefalet sandığına girmiş ve fakat bu kanunla ayrılması icap eden mahalli teşekküllerin sandıktan ayrılma şekilleri bir muvakkat madde ile tesbit edilmiştir.

Tasfiye mebdei bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak ilk blânço itibar edilmiştir ve tasfiyedeki esas şudur:

Şimdiye kadar aidattan alınan miktara sandık nemasının ilâvesile hâsıl olan yekûndan zimmetler için devaire verilenlerle alâkası kesilenlere iade edilen miktarlar ve sandık masrafları çıkarılacaktır. Bu suretle elde kalan miktar daire ve müesseselerin tasfiyeye kadar sandığa verdikleri aidatların yekûnu nisbetinde ayrılan teşekküllere ve bu sandığa taksim edilecektir. Bu esaslar muvakkat maddede kâfi vuzuh ile ifade edilmiştir.

Kanunun müstaceliyet kararile müzakeresini arz ve teklif eyeleriz .

Maliye En. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Gümüştane	Isparta	Balıkesir	Urfa	Diyarbakir	İzmir
H. Fehmi	Kemal		Behçet	Zülfü	Kâmil
Aza	Aza	Aza			
İçel	İstanbul	Konya			
Emin	Hamdi M.	Tahsin			

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 70
Esas No. 1/549

14 - IV - 1934

Yüksek Reisliğe

1113 numaralı kefalet kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olup Maliye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası Maliye vekâleti hukuk müşaviri Salâhattin ve Dahiliye vekâleti Mahalli idareler umum müdürü Naci Beyler hazır oldukları halde encümenimizce de tetkik ve mütelea edildi.

Maliye encümeni mazbatasında izah olunan sebeplere binaen Hükûmetin teklifi üzerine mezkûr encümence yeniden tanzim olunan kanun lâyihasının heyeti umumiyesi encümenimizce muvafık görülmüş ve bazı maddelerin de hükümlere müessir olmaksızın yapılan tashihlerden maada değişikliklerin esbabı mucibeleri aşağıda arz edilmiştir:

1 - Muhasebei umumiye kanununun ikinci maddesinde Devlet mallarının nelerden ibaret bulunduğu birer birer tasrih edilmiştir.

Bunlardan bir kısmına mukabil Maliye encümenince lâyihasının bazı maddelerinde kullanılmış olan (nakit, para, nakit para, menkul kıymet, kıymetli menkul ve kıymetli evrak) tabirleri encümenimizce (para, menkul kıymet ve ayniyat) tabirleri altında toplanmış ve maddelerin bu cihetleri bu suretle değiştirilmiştir.

2 - Yine Maliye encümenince birinci ve üçüncü maddelerde (müteselsil kefalet) tabiri mukabilinde (birbirine bağlı kefalet) tabiri kullanılmıştır. Halbuki (müteselsil) tabiri kanunî bir istilâh olup ahkâmı esasiyemizde dahi mevcut olmasına göre (birbirine bağlı) tabiri yerine (müteselsil) tabirinin kullanılması daha uygun görülmüş ve bu sebeple maddelerin bu cihetleri değiştirilmiştir.

3 - Murakabe vazifesile mükellef olan muhasipler hakkında tatbik edilecek cezaları gösteren dokuzuncu madde umumî hükümler dairesinde tadil edilmiştir.

4 - On dördüncü maddede yazılı (bu kanunun dışında kalan Devlet teşekkülleri) mefhumunda idarei hususiye ve belediyelerin dahil olduğunu izah için maddeye dairesinin teklifi üzerine (idarei hususiye ve belediyeler dahil) ibaresi konulmuştur.

5 - Bu kanunun haricinde kalan müesseselerin memurlarına, tasfiye neticesi verilmesi iktiza eden paralardan hususî idarelerle belediye memurlarına dağıtılacak paraların (bu memurların hakları mahfuz kalmak şartile) bu daireler için tesis edilecek kefalet sandıklarına iptidai sermaye olarak kalması hakkında dairesinin teklifi, işin icabına daha uygun görülmüş ve bu sebeple birinci muvakkat maddenin (B) kısmına bir fıkra konulmuştur.

Tadil edilen maddeler yeniden yazılarak Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislığe takdim olunur.

Reis	Reis V.	M. M.				
Burdur	Isparta	Bayazıt	Bursa	Çorum	Erzurum	İstanbul
M. Şeref	Mükerrem	İhsan	Dr. Galip	Mustafa	Asım	Sadettin
Kayseri	Kırklareli					
A. Hilmi	Şevket					

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1113 numaralı kefalet kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 1113 numaralı kefalet kanununun 1, 2, 3, 4 ve 6 ncı maddelerindeki (Devlet devair ve müessesatı) ibaresi yerine (Hazine ve Hazineye merbut devair ve müesseseler) ibaresi konulmuştur.

MADDE 2 — Yukarıda yazılı kanunun 2 nci maddesinin (A) ve (B) fıkraları şu suretle tadil edilmiştir: « Kefalet tâbi vazifeyi kabul edenler maaş veya ücretlerini aldıkları ilk aydan itibaren maaşları emsali hasılının veya ücretleri tamamının nısfını beş ayda ve beş müsavî taksitte ve işbu taksitlerin tediyesinin hitamından itibaren de her ay keza bu miktarlar üzerinden hesap olunacak yüzde üçü altışar aylık olmak üzere kânunusani ve temmuz ayları iptidasında toptan tevkif olunur. İlk aya ait kıs-

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Kefalet kanunu

MADDE 1 — Umumi bütçeye ait (mütedavil ve bu mahiyetteki sabit sermayeler dahil) para ve menkul kıymetleri alıp veren ve elinde tutan memur ve müstahdemlerle mülhak bütçelerden muhasebeleri Maliye vekâletine bağlı olan veya gelirlerinin en az yüzde ellisini Devlet bütçesinden alan müesseselerin ve varidat almak maksadile kurulan İnhisar idarelerinin yukarıda sayılan işlerdeki memur ve müstahdemleri için, «bir birine bağlı kefalet usulü» kabul edilmiş ve bu maksatla hükmi şahsiyeti haiz «Kefalet sandığı» kurulmuştur.

Bu sandık Maliye vekâletine bağlı olup bu kanuna ve tanzim edilecek bir nizamnameye göre idare olunur.

MADDE 2 — Kefalet sandığının sermayesi aşağıdaki şeylerle elde edilir:

A - Kefaletle bağlı vazife alanların maaş veya ücretlerinden aşağıda yazılı hükümlere göre kesilecek kefalet aidatından,

B - (10) uncu maddede sayılı para cezalarından,

C - Sandık sermayesinin işletilmesinden elde edilecek kazançlardan,

D - Kefaletle memur kullanan daire ve müesseselerin icabında sandığa yapacakları yar-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Kefalet kanunu

MADDE 1 — Umumî bütçeye ait (mütadavil ve bu mahiyetteki sabit sermayeler dahil) para ve menkul kıymetleri ve ayniyatı alıp veren ve elinde tutan memur ve müstahdemlerle mülhak bütçelerden muhasebeleri Maliye vekâletine bağlı olan veya gelirlerinin en az yüzde ellisini Devlet bütçesinden alan müesseselerin ve varidat almak maksadile kurulan inhisar idarelerinin yukarıda sayılan işlerdeki memur ve müstahdemleri için « müteselsil kefalet usulü » kabul edilmiş ve bu maksatla hükmi şahsiyeti haiz « kefalet sandığı » kurulmuştur.

Bu sandık Maliye vekâletine bağlı olup bu kanuna ve tanzim edilecek bir nizamnameye göre idare olunur.

MADDE 2 — Kefalet sandığının sermayesi :

A - Kefaletle bağlı vazife alanların maaş (Bu kanunda yazılı maaş tabirinde emsal hâsılı da dahildir) veya ücretlerinden kesilecek kefalet aidatından,

B - (10) uncu maddede sayılı para cezalarından,

C - Sandık sermayesinin işletilmesinden elde edilecek kazançlardan,

D - Kefaletle memur kullanan daire ve müesseselerin icabında sandığa yapacakları yar-

telyevm ücretlerden sandık aidatı kesilmez. Aidatla müstahdem olanlardan alınacak aidat bu vazifenin muadili olan memurlardan kesilmesi lâzımgelen miktardan aşağı olmamak üzere sandık idare heyetince tayin olunur. Muvakkaten veya vekâleten kefalet tâbi vazifeye tayin edilenler bu madde hükmüne tâbi olmayıp vazifesinin ehemmiyetine göre 300 liradan 2000 liraya kadar ipotekli veya itibarî kefalet gösterirler. Şu kadar ki muvakkaten veya vekâleten tayin olunanlar kefalet kanununa tâbi memurinden ise ayrıca ipotekli veya naktî kefalet aranmaz. Ancak aldığı vekâlet maaşından veya ücretten yüzde üç aidat kesilir. »

MADDE 3 — Mezkûr kanunun 4 üncü maddesine şu fıkra ilâve olunmuştur:

« Katiyet kesbetmesi hasebile Hazineye tesviyesi icap eden zimmetler her blânço senesini takip eden ayın sonunda verilir. Ödenen zimmetler zimmetin vuku bulduğu senede mükellef memuriyette bulunanlara o sene sandığın blânçosunun nisbetine göre garameten tevzi edilir. »

MADDE 4 — Mezkûr kanunun 5 inci mad-

dımlardan,

(A) fıkrasındaki kefalet aidatı şu suretlerle kesilir:

I - Kefaletle bağılı vazife alanların maaş ve ücretlerinden bunları tamam olarak aldıkları ilk aydan itibaren maaş emsali hasılımın veya ücretleri tamamının yarısı; sandığa giriş aidatı olarak beş ayda ve beş müsavi taksitle kesilir.

II - Sandığa giriş aidatının hepsi kesildikten sonra her ay için (1) inci fıkradaki miktarlar üzerinden yüzde iki hesap edilerek kânunusani ve temmuz ayları başında toptan sandığın aylık aidatı adı ile kesilir. Giriş aidatının sonuncu ayı ile kânunusani veya temmuz ayları arasındaki aylar içinde aylık taksitler yukarıdaki esaslara göre hesap edilerek isabet edecek miktar kânunusani ve temmuz aylarında toptan kesilir.

İlk aya düşen kıstelyevm ücretlerden sandık aidatı kesilmez. Aidatla müstahdem olanlardan alınacak sandık aidatı bu vazifenin benzeri olan memurlardan kesilmesi lâzımgelen miktardan aşağı olmamak üzere sandık idare heyetince kararlaştırılır. Kendisine muvakkat olarak veya vekâlet suretile kefaletle bağılı vazife verilenler bu madde hükmüne bağılı olmayıp vazifesinin ehemmiyetine göre 1000 liradan 2000 liraya kadar para veya alım satım kanunundaki esaslara göre menkul kıymetler veya itibarî veya gayrimenkul ipotekli kefalet gösterirler. Şu kadar ki muvakkat veya vekâlet suretile tayin olunanlar kefaletle bağılı memurlardan iseler ayrıca kefalet aranmaz.

Ancak aldıkları vekâlet maaşından veya ücretten yüzde iki aidat kesilir.

Sandık sermayesi, ödemeğe mecbur olacağı ihtilâs ve zimmetler miktarını karşılayamayacak olursa idare heyeti Maliye vekilinin müsaadesile yukarıdaki yüzde iki nisbetini yüzde iki buçuğa çıkarabilir.

MADDE 3 — Bu kanuna tâbi daire ve müesseselerde bilfiil nakte ve menkul kıymetlere fiilen el sürmeyen bütün muhasiplerle muhasebei umumiyeye kanununun 83 üncü maddesinde yazılı mutemetler bir birine bağılı kefalet usulüne tâbi tutulmazlar.

MADDE 4 — Bu kanunla kefaletle bağılı tu-

dımlardan elde edilir.

(A) fıkrasındaki kefalet aidatı şu suretlerle kesilir :

I - Kefaletle bağılı vazife alanların maaş veya ücretlerinden bunları tamam olarak aldıkları ilk aydan itibaren maaş veya ücretleri tamamının yarısı sandığa giriş aidatı olarak beş ayda ve beş müsavi taksitle kesilir.

II - Bu aidatın hepsi kesildikten sonra her ay için (1) inci fıkradaki miktarlar üzerinden yüzde iki hesap edilerek kânunusani ve temmuz ayları başında toptan sandığın aylık aidatı adı ile kesilir. Giriş aidatının sonuncu ayı ile kânunusani veya temmuz ayları arasındaki aylar içinde aylık taksitler yukarıdaki esaslara göre hesap edilerek isabet edecek miktar kânunusani ve temmuz aylarında toptan kesilir.

İlk aya düşen kıstelyevm ücretlerden sandık aidatı kesilmez. Aidatla müstahdem olanlardan alınacak sandık aidatı bu vazifenin benzeri olan memurlardan kesilmesi lâzımgelen miktardan aşağı olmamak üzere sandık idare heyetince kararlaştırılır. Kendisine muvakkat olarak veya vekâlet suretile kefaletle bağılı vazife verilenler bu madde hükmüne bağılı olmayıp vazifesinin ehemmiyetine göre 1 000 liradan 2 000 liraya kadar para veya alım satım kanunundaki esaslara göre menkul kıymetler veya itibari veya gayrimenkul ipotekli kefalet gösterirler. Şu kadar ki muvakkat veya vekâlet suretile tayin olunanlar kefaletle bağılı memurlardan iseler ayrıca kefalet aranmaz.

Ancak aldıkları vekâlet maaşından veya ücretten yüzde iki aidat kesilir.

Sandık sermayesi, ödemeğe mecbur olacağı ihtilâs ve zimmetler miktarını karşılayamayacak olursa idare heyeti Maliye vekilinin müsaadesile yukarıdaki yüzde iki nisbetini yüzde iki buçuğa çıkarabilir.

MADDE 3 — Bu kanuna tâbi daire ve müesseselerde para ve menkul kıymetlere ve aynıyatta fiilen el sürmeyen muhasiplerle muhasebei umumiye kanununun 83 üncü maddesinde yazılı mutemetler kefalet usulüne tâbi tutulmazlar.

MADDE 4 — Aynen kabul edilmiştir.

desinin 2 nci fıkrası şu yolda tadil edilmiştir :

« Ancak bunlardan kefaletli vazifede müstahdem buldukları sırada icra edilmiş ve üç sene zarfında katiyet kesbetmiş zimmetler dolayısıyla Hazineye tediye olunan veya tediyesi karar altına alınan paralardan hisselerine isabet eden miktarı tenzil ve bu müddet zarfında zimmetleri zuhur etmediği takdirde kalan kısım kendilerine veya veresesine iade olunur. »

MADDE 5 — Mezkûr kanunun 6 ncı maddesinin son fıkrasına aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur :

« Bunların zimmetlerine geçirdikleri mebalığın tahsili için kendilerinin veya ailelerinin tekaüt veya yetim maaşlarının nısfı üzerinde sandığın imtiyazlı alacak hakkı vardır. »

MADDE 6 — Mezkûr kanunun 9 uncu maddesine şu fıkra ilâve olunmuştur :

« Ancak bunun bir sehiv veya mazerete müstenit bulunduğu tahakkuk eylediği takdirde Ma-

tulan memur ve müstahdemlerden her hangi birinin katiyet kesbetmiş hükümle tebeyyün eden zimmeti, sandığın her blânço senesini takip eden ayın sonunda alacaklı daire veya müesseseye verilir.

Ödenen zimmetler hükmün katiyet kesbettiği senede kefaletli memuriyette bulunanlara - o sene blânçosundaki kâr kifayet etmediği takdirde - aynı sene blânçosundaki hisseleri nisbetinde garameten tevzi edilir.

MADDE 5 — Kefaletle bağlı memurlar ve müstahdemlerden kefaletle bağlı olmayan bir memuriyete geçen veya vefat edenlerle her hangi bir sebeple kefaletli hizmetten ayrılmış olanların sandıktan alâkaları şu suretle kesilir :

A - Bunların ikinci maddeye göre kesilmiş olan aidatları yekûnundan dördüncü maddeye göre mahsup edilecek miktarlar çıktıktan sonra kalanının birinci yarısı derhal kendilerine veya vereselerine geri verilir.

B - Kalan diğer yarısı üç sene içinde tahakkuk edecek şahsına ait zimmetlerle sandıktan ayrılmadan evvelki zamanlara ait ve dördüncü madde hükmile kendine düşecek zararlar karşılığı olarak mevkuft tutulur. Üç sene sonunda birinci fıkrada yazılı zimmetler mahsup edildikten sonra kalan miktar üç senelik faiz ilâvesile beraber alacaklı memura iade edilir. Sandıkça verilecek faiz haddi sandığın son üç sene içinde sermayesine aldığı faizlerin nisbetini geçemez.

Tekaüt edilenlerle vefat edenlerin (A) fıkrası mucibince tahakkuk edecek alacakları derhal verilir. Bunun dışında olarak kalan ve kefaletli hizmetten ayrılmış olanlar sandıktaki ilk yarı alacaklarını, müteakip blânço tarihinden üç ay sonra alabilirler.

Bu müddet içinde yine kefaletli hizmete geçtiklerinde ilk yarıyı istemeğe hakları kalmaz.

(A) fıkrasına göre kefalet sandığından birinci yarıyı aldıktan sonra üç sene içinde tekrar kefaletle bağlı hizmete geçenlerin sandıkta kalan son yarı hisseleri üzerinde ayrı bir muamele yapılamaz. Memuriyetleri müddetince sermaye olarak hesaplarına sandıkta kalır.

MADDE 6 — Kefaletli memur ve müstahdemlerden teftiş ve tahkik neticesinde zimmet veya ihtilâsları anlaşılmal derhal usulüne göre hizmetlerinden çıkarılır ve haklarında

MADDE 5 — Aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 6 — Kefaletli memur ve müstahdem-
lerden teftiş ve tahkik neticesinde zimmet veya
ihtilâsları anlaşılanlar derhal usulüne göre hiz-
metlerinden çıkarılır ve haklarında ayrıca ka-**

liye vekilinin tasvibi ile sandık idare heyeti cezai tahfif veya kaldırmak hakkını haizdir. »

MADDE 7 — Bu kanun mevzuu haricinde kalan hükmi şahsiyeti haiz resmî daireler, bu kanundaki esaslar dairesinde sandıklar tesis ederler. Eskiden umumî sandığa aidat yatırmış olanların 5 inci madde hükmüne tevfi kan üç sene kadar tasfiyeleri icra ve bunların memur ve müstahdemlerine ait tevdiat ve zimmetleri yeni teşekkül edecek sandıklara devrolunur.

ayrıca kanunî takibat yapılır. Bunlara açıkta kaldıkları müddetçe her hangi bir namla maaş veya ücret verilmez. Ancak suçları muhakeme ile sabit olduğu takdirde zimmete geçirilen parayı verseler bile ihtilâs şeklinde zimmet yapanlar bir daha Devlet işlerinde kullanılmaz. Yetim ve dullarının hakları mahfuz kalmak şartile tekaüt hakkından da mahrum kalırlar. Adiyen zimmettar olanlar hakkında ceza kanununun hükümleri tatbik edilmekle beraber bunlar da para veya menkul kıymetlerin alınır verilmesi ve elinde tutulması gibi işlerde kullanılmazlar. Zimmet veya ihtilâs edilen paraların takip ve tahsili için kefalet sandığının aşağıdaki şeyler üzerinde Devlet matlupları gibi rüçhanlı alacak hakkı vardır.

A - Zimmet veya ihtilâs yapanların bütün malı ile tekaüt maaşlarının yarı üzerinde.

B - Bunların yetim ve dullarının kendilerinden muhassas maaşlarının üçte biri üzerinde.

MADDE 7 — İdareleri zamanındaki hesaplarından dolayı üçüncü maddede yazılı muhasiplerin usulüne göre veya Divanı muhasebatın katihet kesbetmiş ilâmile tazmin edecekleri miktarlar, maaş veya ücretlerinin üçte birleri kesilerek ve icabında satılması caiz olan malları satılarak ödettirilir.

Mutemetlerin usulüne göre bakılacak hesapları neticesinde tazmin edecekleri miktarlar da birinci fıkra hükmüne tâbidir.

MADDE 8 — Üçüncü ve yedinci maddedeki muhasipler, maiyetlerinde nakit para ve menkul kıymetler alıp vermekte ve elinde tutmakta olan memur ve müstahdemlerin koruyacakları para ve menkul kıymetleri şu müddetlerle murakabe mecburdurlar.

A - Para ve kıymetli evrak işlerinde sandık eminleri ile diğer para alıp verenleri en az her on beş günde bir, tahsildarları en az iki ayda bir ve her tahsilattan avdetini takip eden on gün içinde:

B - Kıymetli menkul işlerinde:

İşin icaplarına göre ve en az senede bir defa,

C - Sefer ve seyahatta bulunan gemileri avdetlerinde tahsil müdür ve müfettişlerinin muhasipler namına yaptığı murakabe dahi makbuldür. Muhasiplerin mazeretleri halinde murakabe vekillerine düşer.

nunî takibat yapılır. Bunlara açıkta kaldıkları müddetçe her hangi bir namla maaş veya ücret verilmez. Ancak suçları muhakeme ile sabit olduğu takdirde zimmete geçirilen para ve menkul kıymetleri ve ayniyatı verseler bile ihtilâs şeklinde zimmet yapanlar bir daha Devlet işlerinde kullanılmaz. Yetim ve dulların hakları mafhuz kalmak şartile tekaüt hakkında da mahrum kalırlar. Adiyen zimmettar olanlar hakkında ceza kanununun hükümleri tatbik edilmekle beraber bunlar da para veya menkul kıymetlerin ve ayniyatın alınıp verilmesi ve elinde tutulması gibi işlerde kullanılmazlar. Zimmet veya ihtilâs edilen para ve menkul kıymetlerle ayniyatın takip ve tahsili için kefalet sandığının aşağıdaki şeyler üzerinde Devlet matlupları gibi rüchanlı alacak hakkı vardır :

- A** - Zimmet veya ihtilâs yapanların bütün malları ile tekaüt maaşlarının yarı üzerinde,
B - Bunların yetim ve dullarının kendilerinden muhassas maaşlarının üçte biri üzerinde.

MADDE 7 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Üçüncü ve yedinci maddelerdeki muhasipler maiyetlerinde para ve menkul kıymetlerle ayniyatı alıp vermekte ve elinde tutmakta olan memur ve müstahdemlerin koruyacakları para ve menkul kıymetleri ve ayniyatı şu müddetlerle murakabeye mecburdurlar.

A - Para ve menkul kıymetler işlerinde :

Sandık eminleriyle diğer para ve menkul kıymetleri alıp verenleri en az her on beş günde bir, tahsildarları, en az iki ayda bir ve her tahsilâtan avdetini takip eden on gün içinde,

B - Ayniyat işlerinde :

İşin icaplarına göre ve en az senede bir defa,

C - Sefer ve seyahatta bulunan gemileri avdetlerinde tahsil müdür ve müfettişlerinin muhasipler namına yaptığı murakabe dahi makbuldür. Muhasiplerin mazeretleri halinde murakabe vekillerine düşer.

MADDE 9 — 8 inci maddede sayılı murakabe vazifesini yapmayan muhasepler hakkında şu cezalar tatbik olunur:

A - Murakabe vazifesini ihmal yüzünden 10 000 lira ve daha fazla zimmete geçirilmesine veya ihtilâs edilmesine meydan veren ve tamamen tahsil imkânı bulunmayan muhasepler Devlet hizmetinden ihraç olunur. Ancak on beş nedenle ziyade hizmeti olanların tekaüt hakları mahfuz kalır.

B - On bin liradan aşağı zimmete geçirilmesine veya ihtilâs edilmesine sebebiyet verenler tazmin ile sınıf tenzili cezasına çarptırılır. Mükerrerler hakkında (A) fıkrası hükmü tatbik olunur.

C - Bunlardan zimmet ve ihtilâsta alâkası olanlar ihraç olunur, tekaüt hakları da kalmaz. Ancak ölümlerinden sonra yetim ve dulları hakkında altıncı maddenin (B) fıkrası tatbik olunur.

MADDE 10 — Kefaletle bağlı memur ve müstahdemler maaşlarından kefalet karşılığını miadında kesmeyen veya kesipte bir ay içinde kefalet sandığı hesabına yatırmayan muhaseplerin ceza olarak maaşlarının dörtte biri ve tekrar yapıldığı halde yarım maaşları kesilerek sandık hesabına irat kaydolunur. Ancak bunun bir yanlışlık veya mazerete müstenit bulunduğu anlaşıldığı veya eksik kestiği parayı şahsan tazmin ettirdiği takdirde Maliye vekilinin tasvibi ile Sandık idare heyetinin cezayı hafifletmek veya kaldırmak salâhiyeti vardır.

MADDE 11 — Rüşvet, irtikâp, sirkat, emniyeti suiistimal, yalan yere yemin, yalan yere şehadet, sahtekârlık, dolandırıcılık suçlarından her hangi birile, aslen ve feran mahkûm olanların - mahkûmiyetleri derecesi ne olursa olsun - ve iflâs ederek iadei itibar etmemiş veyahut borçtan dolayı haklarında aciz vesikası verilmiş olanların veya oyuna ve içkiye müptelâ olanların kefaletle tâbi bir hizmette kullanılmaları memnudur.

MADDE 12 — Kefalet sandığı sermayesi, her türlü vergi ve resimlerden muaftır.

Sahiplerine ret ve iade olununcaya kadar bu sandıktaki mevduat, sandığın rüçhanlı rehni hükmündedir. Ancak sandık matlubundan arta-

MADDE 9 — Sekizinci madde mucibince mürakabe vazifelerini yapmamak suretile ihtilâsa veya zimmete para geçirilmesine sebep olan muhasipler ihtilâs eden ve zimmete para geçirenler ile birlikte tazmin ile mükelleftirler.

Bu muhasipler ihmal ve teseyyüplerinin ve sebep oldukları zararların derecelerine göre memurun kanununun 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 üncü maddelerinde yazılı fiillerle mukayyet olmaksızın takdir ve tayin olunacak inzibati cezalara da çarptırılır.

MADDE 10 — Kefaletle bağı memur ve müstahdemlerin maaş veya ücretlerinden kefalet karşılığını miadında kesmeyen veya kesipte bir ay içinde kefalet sandığı hesabına yatırmayan muhasiplerin ceza olarak maaş veya ücretlerinin dörtte biri ve tekrar yapıldığı halde yarım maaş veya ücretleri kesilerek sandık hesabına irat kaydolunur. Ancak bunun bir yanlışlık veya mazerete müstenit bulunduğu anlaşıldığı veya eksik kestiği parayı şahsan tazmin ettirdiği takdirde Maliye vekilinin tasvibi ile sandık idare heyetinin cezayı hafifletmek veya kaldırmak salâhiyeti vardır.

MADDE 11 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

çak miktar için ihtiyatı haciz konabilir.

MADDE 13 — Zabitlerle ordu mensup ve memurlarından para veya menkul kıymet alıp verenler bu kanuna bağlı olmayıp haklarında askerî kanun ve nizamlar tatbik olunur.

MADDE 14 — Bu kanun dışında kalan Devlet teşekkülleri için lüzumuna göre bir veya bir kaç kefalet sandığı tesis etmeğe ve bunlar için nizamnameler yapmağa bağlı oldukları vekiller mezundurlar.

MADDE 15 — 1113 numaralı kefalet kanunu mülğadır.

MADDE 16 — Bu kanun 1 haziran 1934 tarihinden muteberdir.

MADDE 17 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MUVAKKAT MADDE 1 —

A - Tasfiye mebdei: bu kanunun neşrinden sonra ilk tanzim edilecek blânço senesinin son günüdür. Bu tarihe kadar hangi daireye ait olursa olsun kefalete bağlı memur ve müstahdemlerin aidatlarını almağa, ve katiyet kesbederek ibraz edilen ilâmlardaki paraları ödemeğe sandık mecburdur. Blânçodan sonra ibraz edilen ve bu kanun dışındaki daire ve müesseseler lehine olan ilâmların muhtevası, tefrik edilen hisselerden verilmek üzere alâkadar dairelerden aranır.

B - Birinci fıkrada yazılı alacaklar alındıktan ve borçlar da verildikten sonra blânçoda kalan miktar; bu kanunun dışında kalan daire ve müesseselerin memur ve müstahdemlerinin son blânço tarihinde alacaklı buldukları miktarlara göre tevzi edilir. Bu memurların isimleriyle blânçodaki bakiye alacaklarını ve blânçodaki sermayeden hisselerine düşen miktarlarını ihtiva eden birer cetvel cüzdanlarıyla daire ve müesseseler üzerine tanzim edilir. Bu cetvellerle birlikte her cetvele isabet eden bakiye nakit, ayrılan daire ve müesseselerin bağlı buldukları vekâlet emrine millî bankalardan birisine blânço tarihinden en az on beş gün sonra yatırılır.

C - A fıkrasındaki blânçodan evvel sandıktan ödenipte alâkadar zimmetlilerden henüz istifa edilemeyen alacaklardan tahsilât vuku bul-

MADDE 13 — Ordu ve jandarma mensuplarından para ve menkul kıymetleri ve ayrıyatı alıp verenler ve ellerinde tutanlar bu kanuna bağlı olmayıp haklarında askerî kanun ve nizamlar tatbik olunur.

MADDE 14 — Bu kanunun dışında kalan Devlet teşekkülleri (hususî idareler ve belediyeler dahil) için lüzumuna göre bir veya bir kaç kefalet sandığı tesis etmeğe ve bunlar için nizamnameler yapmağa Hükümet mezundur.

MADDE 15 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17 — Aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 —

A - Tasfiye mebdei: Bu kanunun neşrinden sonra ilk tanzim edilecek blânço senesinin son günüdür. Bu tarihe kadar hangi daireye (hususî idareler ve belediyeler dahil) ait olursa olsun kefalete bağlı memur ve müstahdemlerin aidatlarını almağa ve katiyet kesbederek ibraz edilen ilâmlardaki paraları ödemeğe sandık mecburdur. Blânçodan sonra ibraz edilen ve bu kanun dışındaki daire ve müesseseler lehine olan ilâmların muhtevası, tefrik edilen hisselerden verilmek üzere alâkadar dairelerden aranır.

B - Birinci fıkrada yazılı alacaklar alındıktan ve borçlar da verildikten sonra blânçoda kalan miktar; bu kanunun dışında kalan daire ve müesseselerin memur ve müstahdemlerinin son blânço tarihinde alacaklı buldukları miktarlara göre tevzi edilir. Ancak hususî idareler ile belediye memurlarına tevzii lâzım gelen paralar kendilerine verilmeyerek alâkadarların hakları mahfuz kalmak şartile Dahiliye vekâletince bu idareler ve belediyeler sandıklarına iptidai sermaye olarak tahsis olunur. Bu memurların isimleriyle blânçodaki bakiye alacaklarını ve blânçodaki sermayeden hisselerine düşen miktarlarını ihtiva eden birer cetvel cüzdanlarla daire ve müesseseler üzerine tanzim edilir. Bu cetvellerle birlikte her cetvele isabet eden bakiye nakit, ayrılan daire ve müesseselerin bağlı buldukları vekâlet ve idare em-

dukça yukarıki fıkrada yazılı daire ve müesseselere tasfiyedeki hisseleri nisbetinde taksim edilir.

İşbu hesap tasfiyesinden dolayı kefalet sandığı ile daire ve müesseseler arasında ihtilâf çıkarsa bunu son olarak Divanı muhasebat reisi hakem sıfatile halleder.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — Bu kanunun meriyet kesbettiği tarihe kadar kefaletli hizmetlerden her hangi bir suretle alâkaları kesilmiş bulunanlara bu kanunun meriyetinden sonra reddedilecek kefalet aidatları hakkında da bu kanun hükümleri tatbik olunur.

4 - III - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuŕ Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Dr. Reşit Galip</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. Refik</i>		<i>Muhlis</i>

rine millî bankalardan birisine blânço tarihinden en çok on beş gün sonra yatırılır.

C - (A) fıkrasındaki blânçodan evvel sandıktan ödenipte alâkadar zimmetlilerden henüz istifâ edilemeyen alacaklardan tahsilât vuku buldukça yukarıki fıkrada yazılı daire ve müesseselere tasfiyedeki hisseleri nisbetinde taksim edilir.

İşbu hesap tasfiyesinden dolayı kefalet sandığı ile daire ve müesseseler arasında ihtilâf çıkarsa bunu son olarak Divanı muhasebat reisi hakem sıfatile halleder.

MUVAKKAT MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

